

Uchwała nr 212
Rady Działalności Pożytku Publicznego
z dnia 24 lipca 2026 r.
w sprawie wniesionej przez Fundację Humanum (B)EST
wobec Departamentu Polityki Senioralnej
Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w przedmiocie wezwania do zwrotu dotacji

Na podstawie art. 35 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2025 r. poz. 1338) oraz § 10 rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie Rady Działalności Pożytku Publicznego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2052), Rada Działalności Pożytku Publicznego uchwala, co następuje:

§ 1

Rada Działalności Pożytku Publicznego po zapoznaniu się z dokumentacją dotyczącą realizacji zadania publicznego przez Fundację Humanum (B)EST, na podstawie zawartej umowy nr 662/DS/25 z Departamentem Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025, Edycja 2025 **stwierdza brak podstaw prawnych w przedmiocie wezwania do zwrotu dotacji.**

§ 2

1. Departament Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach Programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025, ogłosił w dniu 31.12.2024 r. konkurs Edycji 2025 r. na podstawie przepisów ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w którym nie zawarto jako załącznika wzoru umowy. **Nie były więc znane aplikującym podmiotom wszystkie zasady przyznawania dotacji** (art. 13 ust. 2 pkt 3) ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).
2. Zgodnie z ogłoszeniem konkursowym z dnia 31.12.2024 r. termin realizacji zadań mógł się zawierać w okresie od dnia 01.03.2026 r. do dnia 31.12.2026 r.,

a ogłoszenie wyników konkursu miało nastąpić niezwłocznie po dokonaniu oceny ofert i podjęciu decyzji przez Ministra do spraw polityki senioralnej w terminie do 1 marca 2025 r. Wyniki otwartego konkursu ofert w ramach Programu Wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021-2025 - Edycja 2025 ogłoszono dopiero w dniu 30.05.2025 r., ale umowę z Fundacją Humanum (B)EST zawarto dopiero 02.10.2025 r. (tak późne podpisywanie umów z beneficjentami tego konkursu było powszechną praktyką i stanowiło negatywną opinię sposobu realizacji tego konkursu w uchwale RDPP nr 144 z dnia 12.12.2025 r.). **Wnioskodawca nie mógł więc znać wszystkich zasad przyznawania dotacji określonych szczegółowo dopiero w umowie dotacji.**

3. Regulamin Otwartego Konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025 zawiera zapisy niezgodne z zapisami ustawy z dnia 24.04.2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz Rozporządzenia Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 r. w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań, które **nie przewidują dołączania do sprawozdania żadnych załączników**. Ponadto Regulamin zawiera zapisy dotyczące opisywania dokumentów finansowych, co jest sprzeczne z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości:
 - 1) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości nie przesądza dopuszczalnej formy dowodów księgowych, w szczególności nie wymaga stosowania formy papierowej,
 - 2) zgodnie z art. 21 ust. 1a ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości można zaniechać zamieszczania na dowodzie określonych danych, jeżeli wynika to z odrębnych przepisów lub jeżeli wynika to z techniki dokumentowania zapisów księgowych, a dotyczy stwierdzenia sprawdzenia i zakwalifikowania dowodu do ujęcia w księgach rachunkowych przez wskazanie miesiąca oraz sposobu ujęcia dowodu w księgach rachunkowych (dekretacja), podpisem osoby odpowiedzialnej za te wskazania dokonane w formie elektronicznej.
4. Opłacenie dokumentów finansowych z innych kont bankowych Beneficjenta niż konto projektowe nie stanowi naruszenia przepisów ustaw:

- 1) z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości,
 - 2) z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych,
 - 3) z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- i nie może być podstawą do zwrotu dotacji, gdyż środki dotacji wykorzystane były zgodnie z przeznaczeniem** oraz nie były pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości.
5. Ustawa z dnia z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych jednoznacznie określa, że zwrotowi do budżetu państwa podlegają dotacje wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem albo pobrane nienależnie lub w nadmiernej wysokości. Departamentem Polityki Senioralnej Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w wezwaniu do zwrotu dotacji od Fundacji Humanum (B)EST powołuje się na art. 169 ust. 1 tejże ustawy, jednak **nie przedstawił żadnych dowodów na wystąpienie naruszenia tego przepisu, które skutkowałoby zwrotem dotacji.**

§ 3

1. Rada Działalności Pożytku Publicznego stwierdza, że Regulamin Otwartego Konkursu ofert w ramach programu wieloletniego na rzecz Osób Starszych „Aktywni+” na lata 2021–2025 oraz praktyka jego stosowania zawierają postanowienia i działania, które mogą wprowadzać organizacje pozarządowe w błąd co do przysługujących im środków ochrony prawnej.
2. Rada Działalności Pożytku Publicznego uznaje za niedopuszczalne kształtowanie regulaminów konkursowych oraz korespondencji kierowanej do organizacji pozarządowych w sposób, który może wywoływać wrażenie wyłączenia prawa do sądu lub ograniczać wiedzę organizacji o dostępnych środkach ochrony prawnej, gdyż narusza to art. 45 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz zasadę zaufania do państwa i prawa.

§ 4

1. Uchwałę przekazuje się:
 - 1) Prezesowi Rady Ministrów,
 - 2) Przewodniczącemu Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,
 - 3) Współprzewodniczącej Komitetu do spraw Pożytku Publicznego,

- 4) Ministrowi do spraw polityki senioralnej w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów,
 - 5) Fundacji Humanum (B)EST jako wnioskodawcy interwencji.
2. Wykonanie uchwały powierza się Współprzewodniczącym Rady Działalności Pożytku Publicznego, przy wsparciu sekretariatu Rady.

§ 5

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Współprzewodniczący

Rady Działalności Pożytku Publicznego

Michał Braun

Maciej Kunysz